

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Ludzas novada pašvaldības 2026. gada 29. aprīļa saistošajiem noteikumiem Nr. 8/2026 “Par publiskā lietošanā esošu teritoriju kopšanu un ēku uzturēšanu Ludzas novadā”

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saistošo noteikumu (turpmāk – Noteikumi) mērķis ir nodrošināt Ludzas novada teritorijas sakoptību un sanitārās tīrības uzturēšanu pagalmos, ielās, īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijās. Ludzas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā pastāv problēma ar publiskām teritorijām piegulošajiem nesakoptiem īpašumiem – netiek savlaicīgi nopļauta zāle, notīrīts sniegs, kas bojā apkārtesošo ainavu, izjauc kultūrvēsturiskās vides tēlu pilsētās un ciemos novada teritorijā. Kā viena no prasībām, lai nodrošinātu teritorijas sakoptību, Ludzas novada pašvaldība nosaka, ka zāles garums pilsētās un ciemu teritorijās nedrīkst pārsniegt 20 centimetrus. Gara zāle var provocēt ērcu izplatību pilsētā un ciemu teritorijās, jo aktīva (uzbrukumam gatava) ērce parasti sēž uz zāles stiebra apmēram 10 cm augstumā (maksimāli – līdz 1m augstu) no zemes. Tādējādi, lai izvairītos no ērcu izplatības Ludzas novada administratīvajā teritorijā, ir nepieciešams laicīgi kopt teritorijas, nepieļaujot teritoriju aizaugšanu ar garu zāli. Pašlaik publiskā lietošanā esošu teritoriju kopšanu un ēku uzturēšanu Ludzas novadā nosaka Ludzas novada pašvaldības domes 2023. gada 27. aprīļa saistošie noteikumi Nr. 11/2023 “Par publiskā lietošanā esošu teritoriju kopšanu un ēku uzturēšanu Ludzas novadā”, kuri ir spēkā no 2023. gada 20. jūlija. Saskaņā ar Pašvaldību likuma Pārejas noteikumu 6.punktu, dome izvērtē uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību Pašvaldību likumam. Izvērtējot visu, Ludzas novada pašvaldība konstatē, ka iepriekšējie saistošie noteikumi ir novecojuši un neatbilst Pašvaldību likumā ietvertajam pilnvarojumam, tādēļ ir nepieciešams izdot jaunus saistošos noteikumus atbilstoši Pašvaldību likumā ietvertajam pilnvarojumam. Par atsevišķu noteikumu punktu neievērošanu, kas attiecināmi uz personu bezdarbību sava īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas sakopšanā, paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai naudas sods. Piemērojamā soda apmērs tiks diferencēts atkarībā no pārkāpuma un nodarītā kaitējuma smaguma, ko izvērtēs Ludzas novada pašvaldības Administratīvā komisija. Brīdinājumu piemēros gadījumos, kad konstatē, ka soda mērķi iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas

	mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana. Brīdinājums ir oficiāla reakcija uz izdarīto likumpārkāpumu, kurai ir šāda nozīme: 1) personas likumpārkāpums ir pamanīts, 2) personas rīcība konkrētajā situācijā ir nosodīta. Naudas sodam ir jāmotivē pie administratīvās atbildības saucamo personu atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas un jāattur citas personas no pārkāpuma izdarīšanas. Vienlaikus naudas sodam ir jābūt efektīvam un samērīgam ar ieguvumu (labumu), kādu pie administratīvās atbildības saucamā persona guva vai varēja gūt, pārkāpjot Noteikumos iekļautās prasības. Izvērtējot Noteikumos iekļautos soda veidus un apmērus, Ludzas novada pašvaldība uzskata, ka Noteikumos iekļautie sodi ir ar pietiekamu preventīvu spēku, lai, piemērojot sankcijas pārkāpumu gadījumā, tās būs pietiekami atturošas no turpmākiem pārkāpumiem. Tādējādi ir pamatots apgalvojums tam, ka administratīvajiem sodiem būs efektivitāte pārkāpumu skaita samazināšanā un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā. Noteikumu projekts paredz, ka administratīvā pārkāpuma procesu par Noteikumu pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Ludzas novada pašvaldības būvvaldes amatpersonas, Ludzas novada pagastu pārvalžu vadītāji, Ludzas novada pašvaldības vides inženieris, Ludzas novada Pašvaldības policijas amatpersonas. Savukārt administratīvā pārkāpuma lietas izskata Ludzas novada pašvaldības Administratīvā komisija. Saskaņā ar Ludzas novada pašvaldības Administratīvās komisijas nolikumu, Administratīvā komisija ir koleģiāla institūcija administratīvā pārkāpuma procesa veikšanai, kā arī citu normatīvajos aktos administratīvajai komisijai noteikto uzdevumu veikšanai un viens no Administratīvās komisijas uzdevumiem ir pieņemt lēmumus par Ludzas novada pašvaldības saistošo noteikumu pārkāpumiem. Noteikumu projekts paredz administratīvo atbildību un attiecīgi administratīvos sodus par saistošo noteikumu pārkāpšanu ievērojot Pašvaldību likuma 45. panta pirmajā un otrajā daļā ietvertu priekšnoteikumu "ja likumos nav noteikts citādi". Tādējādi Noteikumu projektā ir ietverta administratīvā atbildība par tādiem pārkāpumiem, kas nav noteikti nozaru likumdošanā.
2. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu - noteikumu izpilde notiks pašvaldības kārtējā gada budžeta ietvaros: - ieņēmumu daļa nav precīzi aprēķināma, jo atkarīga no iekasētajiem naudas sodiem; - nav attiecināms uz izdevumu daļu;

	- nav paredzēta ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā. Nav nepieciešami papildus resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, lai nodrošinātu Noteikumu izpildi.
3. Informācija par plānoto projekta sociālo ietekmi, ietekmi uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī uz konkurenci	Noteikumi ir saistoši visām fiziskām un juridiskām personām Ludzas novada administratīvajā teritorijā. Noteikumi paredz atvieglojumus sociāli maznodrošinātām personām īpašuma uzturēšanas un sakopšanas jomā. Satversmes tiesa ir norādījusi, ka pašvaldībai jāparedz ne vien īpašnieka pienākumu kopt un tīrīt īpašumam piegulošo teritoriju, bet arī pašvaldības līdzdalību šī pienākuma izpildē, kas saistošajos noteikumos tiek noteikts ar atvieglojumu piešķiršanu (2014. gada 6. novembra spriedums lietā Nr. 2013-20-03). Sociālā ietekme – uzlabosies vides sakoptība, kas veicinās iedzīvotāju labsajūtu. Ietekme uz vidi – noteikumu pieņemšana labvēlīgi ietekmēs estētiskas, higiēniskas, ekoloģiski tīras un drošas vides veidošanu un uzturēšanu novada administratīvajā teritorijā. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – nav attiecināms. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā - nav tieši attiecināms. Noteikumi neatstās tiešu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Netiešā veidā sakopta vide ir pievilcīgāka uzņēmējdarbībai un var to sekmēt. Ietekme uz konkurenci – noteikumu īstenošanā varēs tikt piesaistīti saimnieciskās darbības veicēji, kas sniedz teritoriju sakopšanas, pļaušanas pakalpojumus, ēku fasāžu un konstrukciju elementu remontdarbus.
4. Informācija par administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Lai saņemtu atbrīvojumu vai atvieglojumu, saistošajos noteikumos noteiktajām personām jāiesniedz pašvaldībā iesniegums un pamatojuma dokumenti. Par saistošo noteikumu neievērošanu fiziskas un juridiskas personas var tikt sauktas pie administratīvās atbildības. Administratīvā pārkāpuma procesu par Noteikumu pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Ludzas novada pašvaldības būvvaldes amatpersonas, Ludzas novada pagastu pārvalžu vadītāji, Ludzas novada pašvaldības vides inženieri, Ludzas novada pašvaldības policija. Administratīvā pārkāpuma lietas izskata Ludzas novada pašvaldības administratīvā komisija. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas – nav paredzētas. No Noteikumos iekļautajām normām Ludzas novada pašvaldības amatpersonu un Administratīvās komisijas funkcijas un uzdevumi netiek paplašināti vai sašaurināti.

	Saistošo noteikumu piemērošanas jautājumos komersants var vērsties Ludzas novada pašvaldībā, adrese: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV-5701, vai rakstot uz elektronisko pasta adresi: pasts@ludzasnovads.lv .
5. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Noteikumi ir izstrādāti pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai. Noteikumu projekts neietekmēs citas Ludzas novada pašvaldības funkcijas. Noteikumu projekta izpilde neietekmēs pašvaldībai pieejamos cilvēkresursus un tiks īstenots esošo cilvēkresursu ietvaros.
6. Informācija par projekta izpildes nodrošināšanu	Ludzas novada būvvalde, Ludzas novada pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes, Ludzas novada pašvaldības centrālās administrācijas Nekustamā īpašuma pārvaldības nodaļa, Ludzas novada pašvaldības policija, Ludzas novada pašvaldības administratīvā komisija.
7. Informācija par projekta prasību un izmaksu samērīgumu pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Noteikumu mērķis ir veidot pašvaldības apdzīvotās vietās sakoptu, vizuāli pievilcīgu ainavu, veicināt nekustamo īpašumu īpašnieku atbildību par teritoriju un ēku uzturēšanu. Saistošo noteikumu pieņemšana ļaus pašvaldībai īstenot uzraudzību un kontroli par noteikumu ievērošanu. Pēc saistošo noteikumu darbības pirmā gada, būs iespēja precīzāk izvērtēt ieguvumus un nepieciešamos finanšu resursus no pašvaldības budžeta izvirzīto mērķu īstenošanai. Noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai un tās rīcība ir atbilstoša.
8. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajai daļai, lai informētu sabiedrību par projektu un dotu iespēju izteikt viedokli, saistošo noteikumu projekts tiks publicēts Ludzas novada pašvaldības mājaslapā www.ludzasnovads.lv sadaļas "Pašvaldība" apakšsadaļā "Saistošie noteikumi" "Projekti un paskaidrojošie raksti". Noteikumu projekts bija publicēts pašvaldības mājaslapā no 2026. gada 31. marta līdz 2026. gada 14. aprīlim (ieskaitot).

Ludzas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks

M.Karpovs